

Spis treści

Wprowadzenie	XVII
Wykaz skrótów	XIX
I. Prawo pracy	1
Pytanie 1. Jakie są podstawowe zasady prawa pracy?	3
Pytanie 2. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu? (art. 18 ^{3d} , art. 18 ^{3e} § 1 KP)	6
Pytanie 3. Czym jest mobbing? (art. 94 ³ KP)	7
Pytanie 4. Jakie są różnice pomiędzy molestowaniem a mobbingiem? (art. 18 ^{3a} , 94 ³ KP) ...	8
Pytanie 5. Jakie roszczenia przysługują pracownikowi z tytułu mobbingu i molestowania? (art. 94 ³ § 3, 4 i 5, art. 18 ^{3d} KP)	8
Pytanie 6. Co oznacza obowiązek przeciwdziałania mobbingowi oraz na kim ten obowiązek spoczywa? (art. 94 ³ § 1 KP)	9
Pytanie 7. Jaki jest rozkład ciężaru dowodu w sprawach dotyczących mobbingu i molestowania? (art. 94 ³ KP w zw. z art. 6 KC, art. 18 ^{3b} KP)	10
Pytanie 8. Jaki jest zakres przedmiotowy i podmiotowy zakazu dyskryminacji pracowników? (art. 2, 11 ³ KP)	11
Pytanie 9. Jak przedstawia się ochrona dóbr osobistych na gruncie prawa pracy i jaki jest tryb dochodzenia roszczeń z tytułu ich naruszenia? (art. 11 ¹ KP w zw. z art. 23, 24 oraz 448 KC)	11
Pytanie 10. Jaki jest zakres i tryb ustanawiania regulaminu pracy? (art. 104–104 ³ KP)	12
Pytanie 11. Jaki jest tryb wprowadzania regulaminu wynagradzania przez pracodawcę i jakie regulacje powinien taki regulamin zawierać? (art. 77 ² , art. 241 ¹² § 2, art. 241 ¹³ , art. 241 ²⁶ § 2 KP)	14
Pytanie 12. na czym polega zastosowanie klauzul generalnych w sprawach z zakresu prawa pracy? (art. 8 KP)	15
Pytanie 13. Jakie są źródła prawa pracy i zasady ich obowiązywania? (art. 9 KP)	15
Pytanie 14. Jakie są właściwości pozaukładowych porozumień zbiorowych o charakterze normatywnym (strony, treść, podstawa w ustawie)? (art. 59 ust. 2 i 4 Konstytucji RP; art. 9 ¹ , 23 ¹ , 23 ^{1a} , 67 ⁶ oraz 241 ²⁷ KP; art. 3 oraz art. 4 ust. 1 ZwolGrupU; art. 26 ¹ ZwZawU)	16
Pytanie 15. Jakie są zasady rejestracji układu zbiorowego pracy i skutki jego niezarejestrowania? (art. 241 ¹¹ KP)	19
Pytanie 16. Jak układ zbiorowy pracy wpływa na warunki umowy o pracę? (art. 241 ¹³ KP) ...	19
Pytanie 17. Jaki jest zakres podmiotowy układu zbiorowego pracy? (art. 239 KP)	20
Pytanie 18. Co wchodzi w treść układu zbiorowego pracy? (art. 240 KP)	21

Pytanie 19. Czym jest porozumienie o zawieszeniu stosowania układu zbiorowego pracy? (art. 241 ²⁷ KP)	21
Pytanie 20. na czym polega sytuacja przejścia wyłącznie (części) zadań przez inny podmiot (przy przejściu zakładu pracy na nowego pracodawcę) od dotychczasowego pracodawcy (tzw. <i>outsourcing</i>)? (art. 23 ¹ KP)	21
Pytanie 21. Jakie skutki wywiera przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę w zakresie indywidualnego prawa pracy dla pracownika i pracodawców? (art. 23 ¹ KP)	23
Pytanie 22. Jakie skutki wywiera przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę w zakresie zbiorowego prawa pracy (układ zbiorowy, porozumienia normatywne, regulaminy pracy i wynagradzania)? (art. 241 ⁸ KP)	23
Pytanie 23. Jakie obowiązki ciążyą na pracodawcy w stosunku do pracowników zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę w przypadku przejścia zakładu pracy lub jego części? (art. 23 ¹ KP)	24
Pytanie 24. na czym polega dopuszczalność zawieszenia stosowania u pracodawcy przepisów prawa pracy? (art. 9 ¹ , 23 ^{1a} , 241 ²⁷ KP)	24
Pytanie 25. Problematyka dopuszczalności zawarcia umowy przedwstępnej, zobowiązującej strony do zawarcia umowy o pracę. Jakie roszczenia wynikają z takiej umowy dla każdej ze stron? (art. 389 KC w zw. z art. 300 KP) ...	26
Pytanie 26. Jakie są podstawy nawiązania stosunku pracy? (art. 2 KP)	27
Pytanie 27. Jakie są istotne elementy umowy o pracę i zasady ich zmiany? (art. 29, art. 42 KP)	28
Pytanie 28. Wyjaśnij różnicę między pojęciami: pracodawca i zakład pracy (art. 3 KP)	29
Pytanie 29. Zasada uprzywilejowania pracownika (art. 18 KP)	30
Pytanie 30. Proszę wyjaśnić pojęcie telepracy, wymienić elementy umowy przewidującej stosowanie telepracy oraz warunki zaprzestania wykonywania pracy w tej formie (art. 67 ⁵ –67 ¹⁷ KP)	31
Pytanie 31. na czym polegają zasady zawierania i rozwiązywania umowy na czas określony? (art. 25, 25 ¹ , 26, 29, 30, 36, 36 ¹ , 36 ² , 37, 38 <i>a contrario</i> , 39, 40, 41, 41 ¹ , 59 oraz 177 KP)	33
Pytanie 32. Różnice między wypowiedzeniem umowy o pracę a wypowiedzeniem warunków pracy i płacy (art. 32, 42 KP, art. 5 ZwolGrupU)	36
Pytanie 33. Jakie są przesłanki dopuszczalności zawarcia więcej niż jednej umowy o pracę na okres próbny? (art. 25 § 2 i 3 KP)	38
Pytanie 34. na czym polega odrębność stosunku pracy nawiązanego w wyniku powołania od stosunku pracy wynikającego z umowy o pracę? (art. 68–72 KP) ..	38
Pytanie 35. na czym polega dopuszczalność powierzenia pracownikowi innej pracy niż określona w umowie o pracę? (art. 42 § 4 KP)	39
Pytanie 36. Jakich danych osobowych pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie i jakich od pracownika? (art. 22 ¹ , 22 ² , 22 ³ KP)	40
Pytanie 37. Wskaż podstawy nawiązania stosunku pracy. Jakiej niezbędnej informacji przekazywane są pracownikowi przy nawiązaniu stosunku pracy? (art. 2, 29 oraz 68–77 KP)	42
Pytanie 38. na czym polegają różnice stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę? (art. 68–77 KP)	43

Pytanie 39. Co to jest stosunek pracy? na czym polega zakaz zastępowania umów o pracę umowami cywilnoprawnymi? Jaki jest tryb dochodzenia roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy? (art. 22 KP)	45
Pytanie 40. Co oznacza wygaśnięcie umowy o pracę? Jakie skutki prawne są z tym związane? (art. 63, 63 ¹ , 63 ² , 66, 67 oraz 74 KP)	46
Pytanie 41. Jakie są sposoby rozwiązania umowy o pracę według Kodeksu pracy? (art. 30 KP)	47
Pytanie 42. Jaki jest skutek niezachowania wymogów formalnych wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony przez pracodawcę – nieważność wypowiedzenia, czy też inny skutek? (art. 30, 38 KP)	48
Pytanie 43. Jakie są wymogi formalne wypowiedzenia umowy o pracę (forma, elementy)? (art. 30, 38 KP)	48
Pytanie 44. Jaki jest okres wypowiedzenia terminowych umów o pracę? (art. 33–34 KP)	49
Pytanie 45. Jaki jest okres wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieokreślony? Czy strony mogą ustalić wcześniejszy termin rozwiązania umowy? (art. 36 KP) ..	50
Pytanie 46. Jakie skutki wynikają ze skrócenia okresu wypowiedzenia przez pracodawcę? (art. 36 ¹ KP)	50
Pytanie 47. Czy pracownik, który otrzymał świadectwo pracy, może kwestionować jego treść, a jeżeli tak, to w jakim trybie i z jakimi roszczeniami? (art. 97, 99 KP)	51
Pytanie 48. Jakie są uprawnienia pracownika w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na okres próbny i na czas określony? (art. 50 KP)	51
Pytanie 49. Kiedy przysługuje pracownikowi zwolnienie na poszukiwanie pracy? (art. 37 KP)	52
Pytanie 50. Dlaczego stosujemy przepisy Kodeksu cywilnego o oświadczeniach woli w sprawach z zakresu prawa pracy? (art. 300 KP; art. 60, 61, 65, 82–88 KC)	52
Pytanie 51. na czym polegają wady oświadczenia woli przy rozwiązaniu umowy o pracę na mocy porozumienia stron? (art. 82–88 KC w zw. z art. 300 KP)	53
Pytanie 52. Co rozumiemy przez pojęcie utraty zaufania, jako przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie pracownikowi umowy o pracę? (art. 30 § 4 KP)	54
Pytanie 53. Przy jakich pracach zgodnie z Kodeksem Pracy nie wolno zatrudniać kobiet? (art. 176 KP)	56
Pytanie 54. Kiedy dopuszczalne jest rozwiązanie stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania? Jakie roszczenia przysługują pracownikowi kwestionującemu rozwiązanie z nim stosunku pracy? (art. 69–72 KP)	56
Pytanie 55. na czym polega wypowiedzenie wynikających z umowy o pracę warunków pracy i płacy (obowiązujące zasady, warunki formalne, wyjątki)? (art. 42 i 43 KP)	57
Pytanie 56. Jakie czynności powinien podjąć pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, zamierzający wypowiedzieć pracownikowi umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony? (art. 30 KP)	58
Pytanie 57. na czym polega rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika? (art. 52 KP)	59
Pytanie 58. Czy popełnienie przestępstwa przez pracownika jest przyczyną rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia? (art. 52 KP)	59
Pytanie 59. Jakie obowiązki spoczywają na pracodawcy przy rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika? (art. 30 § 4 oraz art. 52 KP)	60

Pytanie 60. na czym polega uprawnienie pracownika do odprawy pieniężnej w przypadku rozwiązywania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników? (art. 8 ZwolGrupU)	61
Pytanie 61. Co rozumiemy przez rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika? (art. 55 KP)	61
Pytanie 62. na czym polega rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem z przyczyn jego niedotyczących? Jakie są skutki rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron? (ZwolGrupU)	62
Pytanie 63. Co rozumiemy przez rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę bez wypowiedzenia z przyczyn niezawinionych przez pracownika? (art. 53 KP)	63
Pytanie 64. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi w razie rozwiązania umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników? (art. 8 i 9 ZwolGrupU)	64
Pytanie 65. Jakie są tryby rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników? Wskaż różnice (art. 1–5 oraz 10 ZwolGrupU)	65
Pytanie 66. Czy istnieje dopuszczalność rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia w razie usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy? (art. 53 KP)	66
Pytanie 67. Jakie są przesłanki nabycia prawa do odprawy pośmiertnej przez członków rodziny pracownika? (art. 93 KP)	66
Pytanie 68. na czym polega tryb konsultacji wypowiedzenia umowy o pracę z zakładową organizacją związkową? (art. 38 § 1 oraz art. 41 KP)	67
Pytanie 69. na czym polega przeprowadzenie konsultacji zamiaru grupowego zwolnienia pracowników z zakładowymi organizacjami związkowymi? (art. 2 ZwolGrupU)	68
Pytanie 70. Jaki jest tryb konsultacji ze związkami zawodowymi zamiaru rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem bez wypowiedzenia? (art. 52 § 3 KP)	70
Pytanie 71. Jakie są przypadki powszechnej ochrony przysługującej pracownikowi przed wypowiedzeniem mu przez pracodawcę stosunku pracy? Podaj przykłady szczególnej ochrony pracownika przed rozwiązaniem z nim przez pracodawcę stosunku pracy (art. 38, 39, 41, 177, 186 ¹ KP oraz ZwolGrupU; ZwZawU)	70
Pytanie 72. Kiedy pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę pracownikowi będącemu w wieku przedemerytalnym? (art. 41 ¹ , 52, 53 KP)	72
Pytanie 73. Czy dopuszczalne jest wypowiedzenie umowy o pracę pracownikowi, który nabył prawo do świadczenia emerytalnego?	72
Pytanie 74. Jak są chronieni pracownicy w wieku przedemerytalnym oraz w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy? (art. 39, 41, 41 ¹ , 43 KP oraz ZwolGrupU)	72
Pytanie 75. Czy dopuszczalne jest wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy o pracę w okresie ciąży albo w okresie urlopu macierzyńskiego? (art. 177 KP)	73
Pytanie 76. Jakie są roszczenia pracownika z tytułu wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas określony z naruszeniem przepisów o wypowiedaniu tych umów? (art. 50 KP)	74
Pytanie 77. Jakie są uprawnienia pracownika wynikające z nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę? (art. 44, 45, 47, 47 ¹ oraz 50 KP)	75

Pytanie 78. Jakie roszczenia przysługują pracownikowi z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia? (art. 56–60 KP)	76
Pytanie 79. Jakie roszczenia przysługują pracownikowi w przypadku zastosowania przez pracodawcę krótszego niż wymagany okresu wypowiedzenia umowy o pracę? (art. 49 KP)	77
Pytanie 80. Jakie uprawnienia przysługują pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia? (art. 61 ¹ oraz 61 ² KP)	78
Pytanie 81. Kiedy można przywrócić pracownikowi termin na wniesienie odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę? (art. 264, 265 KP)	78
Pytanie 82. Jakie są prawa pracownika do wynagrodzenia w przypadku orzeczenia przez sąd przywrócenia pracownika do pracy? (art. 57 KP)	79
Pytanie 83. Czy pracodawca może odmówić zatrudnienia pracownika pomimo przywrócenia go do pracy przez sąd? (art. 48 KP)	79
Pytanie 84. Jakie są sposoby rozwiązania umowy o pracę i możliwości prawne ich zakwestionowania? (art. 30, 44, 45, 50, 59, 61 oraz 264 KP)	80
Pytanie 85. Jakie są konsekwencje niezawiadomienia przez pracodawcę urzędu pracy o przyjętych ustaleniach dotyczących grupowego zwolnienia? (art. 4 ZwolGrupU)	81
Pytanie 86. Jakie występują wyłączenia w stosowaniu przepisów prawa pracy przy wypowiedzaniu pracownikom stosunków pracy w ramach grupowego zwolnienia? (art. 5 ZwolGrupU)	82
Pytanie 87. Czym charakteryzuje się procedura przeprowadzenia zwolnienia grupowego? (ZwolGrupU)	82
Pytanie 88. na czym polega zwolnienie indywidualne pracownika w trybie tzw. ustawy o zwolnieniach grupowych? (art. 10 ZwolGrupU)	84
Pytanie 89. Czym charakteryzuje się prawo do wynagrodzenia na gruncie Kodeksu pracy? (art. 22, 80, 84, 94 oraz 282 KP)	85
Pytanie 90. na czym polegają: wynagrodzenie jednakowej pracy oraz wynagrodzenie pracy jednakowej wartości? (art. 18 ^{3c} KP)	85
Pytanie 91. Co rozumiemy pod pojęciem godziwego wynagrodzenia? Jakie są zasady ustalania wysokości wynagrodzenia? (art. 13, art. 78 § 1 KP)	86
Pytanie 92. Czy istnieje możliwość domagania się ukształtowania wysokości wynagrodzenia przez sąd pracy? (art. 13, 18, 18 ^{3c} , art. 78 § 1 KP)	87
Pytanie 93. Jaką ochronę wynagrodzenia za pracę przewiduje Kodeks pracy? (art. 84–91 KP)	87
Pytanie 94. Co należy rozumieć przez pojęcie „zasada ekwiwalentności wynagrodzenia za pracę”? (art. 13, 78 oraz 80 KP)	89
Pytanie 95. Jakie są sposoby, terminy oraz miejsce wypłaty wynagrodzenia? (art. 85 i 86 KP)	90
Pytanie 96. Jakie należności podlegają potrąceniu z wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych? (art. 87 KP)	91
Pytanie 97. Czy przysługuje pracownikowi wynagrodzenie za wadliwie wykonaną pracę? (art. 82 KP)	91

Pytanie 98. Czy dopuszczalne jest potrącenie z wynagrodzenia za pracę bez zgody pracownika? (art. 87 KP)	92
Pytanie 99. Jaka kwota wynagrodzenia za pracę jest wolna od potrąceń? (art. 87 ¹ , 91 KP) ...	92
Pytanie 100. Jakie są różnice między premią a nagrodą? Jakie okoliczności musi udowodnić pracownik, wytaczając powództwo o zapłatę tytułem premii? (art. 105 KP)	93
Pytanie 101. Czy przysługuje pracownikowi roszczenie o wypłatę premii? (art. 77 ¹ , 77 ² KP) ..	94
Pytanie 102. Czy istnieje przymus zwrotu nienależnie pobranego wynagrodzenia? (art. 405, 409 KC)	94
Pytanie 103. Jakie wynagrodzenie przysługuje pracownikowi za czas niezdolności do pracy z powodu choroby? (art. 92 KP)	95
Pytanie 104. Czy możliwe jest prawo do wynagrodzenia za pracę z tytułu pozostawania przez pracownika w gotowości do pracy? (art. 81, 151 ⁵ KP)	96
Pytanie 105. Jakie są przypadki zachowania prawa do wynagrodzenia za pracę pomimo nieświadczona pracy? (art. 37, 81, 92, 103 ¹ , 134, 152–173, 187, 210 KP; UspRNieobR)	97
Pytanie 106. Kiedy pracownik nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego? (art. 152–155, 158, 161 KP)	98
Pytanie 107. Jaki jest wymiar urlopu pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy? (art. 154 KP)	99
Pytanie 108. na czym polega zasada nabywania prawa do pierwszego i kolejnych urlopów wypoczynkowych? (art. 153, 154, 154 ¹ , 155 KP)	99
Pytanie 109. Kiedy przysługuje urlop proporcjonalny i jak jest dzielony? (art. 155 ¹ , 155 ² , 155 ^{2a} , 155 ³ , 162 KP)	99
Pytanie 110. W jakich okolicznościach jedna ze stron stosunku pracy może w sposób wiążący wskazać termin wykorzystania urlopu? (art. 163 § 3, art. 167 ¹ , 167 ² KP)	101
Pytanie 111. Czy pracownik musi skorzystać z urlopu wypoczynkowego w okresie wypowiedzenia umowy o pracę? (art. 167 ¹ KP)	101
Pytanie 112. Czy pracodawca może odmówić udzielenia „urlopu na żądanie”? (art. 167 ² KP)	102
Pytanie 113. Czy ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop przysługuje za niewykorzystane dni zwolnienia na poszukiwanie pracy w okresie wypowiedzenia? (art. 168, 171 oraz art. 291 § 1 KP)	103
Pytanie 114. Co rozumiemy przez pojęcie „urlop szkoleniowy”? (art. 103 ¹ , 103 ² KP)	103
Pytanie 115. Czy dopuszczalne jest zrzeczenie się prawa do urlopu? (art. 14, 152 KP)	104
Pytanie 116. Kiedy dopuszczalne jest odwołanie pracownika z urlopu? (art. 14, 152, 167 KP)	104
Pytanie 117. Kiedy możliwe jest przerwanie urlopu wypoczynkowego z mocy prawa? (art. 166 KP)	104
Pytanie 118. Jaki jest wymiar urlopu macierzyńskiego i jakie są zasady jego wykorzystywania? (art. 180, 183 ¹ , 183 ² , 184 KP)	105
Pytanie 119. Jakie są uprawnienia pracownika – ojca związane z urodzeniem dziecka? (art. 180, 182 ^{1a} , 182 ³ , 186 KP)	106
Pytanie 120. Czym jest i komu przysługuje urlop rodzicielski? (art. 182 ^{1a} , 182 ^{1c} , 182 ^{1d} KP, § 17 WnRodzR)	106

Pytanie 121. Jaki wpływ na uprawnienia pracownicze ma urlop bezpłatny? (art. 174, 174 ¹ KP)	108
Pytanie 122. Jakie są zasady udzielania urlopu wychowawczego? Czy rodzic korzystający z urlopu wychowawczego może świadczyć pracę w trakcie trwania tego urlopu? (art. 186, 186 ² KP)	109
Pytanie 123. Kiedy naruszenie porządku i dyscypliny pracy może zostać uznane za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych? Kiedy stanowić będzie przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę? (art. 52, 100, 108 KP)	110
Pytanie 124. na czym polega odpowiedzialność porządkowa pracowników? (art. 108–113 KP)	111
Pytanie 125. Co zaliczamy do katalogu kar porządkowych? Jakie jest przeznaczenie wpływów z kar pieniężnych? (art. 108 KP)	113
Pytanie 126. Jakie są podstawowe obowiązki pracownika wobec pracodawcy? (art. 100 KP)	113
Pytanie 127. Jakie są podstawowe obowiązki pracodawcy? (art. 94–97 KP)	114
Pytanie 128. na czym polega odpowiedzialność materialna pracownika? (art. 114–122 oraz 291 KP; OdpMatR)	115
Pytanie 129. na czym polega ciężar dowodu w sprawie o zapłatę niedoboru kasowego? (art. 124 KP)	118
Pytanie 130. Kiedy pracownik ma obowiązek powstrzymania się od podejmowania działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy? (art. 101 ¹ , 101 ² KP) ...	118
Pytanie 131. na czym polega zakaz konkurencji pracownika? Czy pracodawca może zostać zwolniony od obowiązku spełnienia związanych z tym świadczeń? (art. 101 ¹ , 101 ² KP oraz art. 3, 12, 18, 23 ZwNieuczKonkurU; art. 361 i 471 KC) ..	119
Pytanie 132. na czym polega podnoszenie kwalifikacji zawodowych i uprawnień pracownika z tym związanych? (art. 103 ¹ –103 ⁵ KP)	121
Pytanie 133. Jakie są wykroczenia przeciwko prawom pracownika? (art. 281, 282, 283 KP) ..	122
Pytanie 134. Jakie są skutki nieprowadzenia dokumentacji pracowniczej? (art. 94, 281 KP) ..	123
Pytanie 135. Jakie są obowiązki pracodawcy w związku z wypadkiem przy pracy? (art. 234, 236 KP)	124
Pytanie 136. Co oznaczają pojęcia „ewidencja czasu pracy” i „okresy rozliczeniowe”? (art. 149 KP)	124
Pytanie 137. Kiedy dopuszczalna jest praca w godzinach nadliczbowych i jakie są zasady jej rozliczania? (art. 151–151 ⁴ KP)	125
Pytanie 138. Czy dopuszczalne jest zastąpienie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych ryczałtem? Jeżeli tak, to jak powinien zostać ustalony ryczałt? (art. 151 KP)	127
Pytanie 139. Wymiar tygodniowego czasu pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi. Jakie są skutki naruszenia przez pracodawcę maksymalnego wymiaru czasu pracy? (art. 131, 281 KP)	127
Pytanie 140. Jaki jest maksymalny wymiar czasu pracy i podstawowe okresy odpoczynku? (art. 129, 130, 131, 133 KP)	128
Pytanie 141. Jakie wyróżniamy systemy czasu pracy? Omów krótko dwa z tych systemów (art. 129, 135, 138, 139, 140, 140 ¹ , 143, 144 KP)	128
Pytanie 142. Kiedy przysługuje pracownikowi przerwa w pracy? (art. 134, 141, 187, 202 KP)	129

Pytanie 143. W jakim systemie czasu pracy dopuszczalna jest praca zmianowa? (art. 128, 146 KP)	130
Pytanie 144. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi z tytułu pracy w niedziele i święta? (art. 151 ⁹ –151 ¹² KP, DniWolneU, OgrHandU)	130
Pytanie 145. na czym polega zasada związania sądu pracy wyrokiem sądu karnego? (art. 1, 11 KPC)	134
Pytanie 146. na czym polegają zasady ustalania wartości przedmiotu sporu w sprawach z zakresu prawa pracy? (art. 19, 20, 21, 23 ¹ KPC)	134
Pytanie 147. Kto ponosi opłaty sądowe w sprawach z zakresu prawa pracy? (KosztyU)	135
Pytanie 148. Jakie są odrębności w dokonywaniu doręczeń i wezwań w sprawach z zakresu prawa pracy? (art. 472 KPC)	136
Pytanie 149. na czym polega odpowiedzialność pracodawcy za niewykonanie zobowiązania sądu nałożonego na pracodawcę w toku postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy? (art. 1052, 1053 KPC; art. 282 KP; art. 218 KK)	136
Pytanie 150. W jakim celu powoływana jest komisja pojednawcza? Na czym polega wykonanie ugody zawartej przed komisją pojednawczą? (art. 244–258 KP)	137
Pytanie 151. Jakie są szczególne terminy wnoszenia odwołań w sprawach pracowniczych? Kiedy można zastosować przesłanki przywrócenia terminu? (art. 97 § 2 ¹ , art. 264, 265 KP)	139
Pytanie 152. Jakie są terminy przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy? (art. 291 KP; art. 442 ¹ KC)	139
Pytanie 153. Kiedy następuje zawieszenie i przerwanie biegu przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy? (art. 293–295 KP)	140
Pytanie 154. W jakich przypadkach możliwe jest przeniesienie urzędnika państwowego do innej pracy, a w jakich zawieszenie go w czynnościach? (art. 10–12 PracUrzPańU)	141
Pytanie 155. W jakich przypadkach możliwe jest przeniesienie urzędnika służby cywilnej do innej pracy, a w jakich zawieszenie go w czynnościach? (art. 62–69 SłużbaCywU)	142
Pytanie 156. W jaki sposób rekompensuje się członkom korpusu służby cywilnej pracę wykonywaną w godzinach nadliczbowych i dniach wolnych od pracy? (art. 97 SłużbaCywU)	143
Pytanie 157. na czym polegają procedury obowiązujące przy rekrutacji do korpusu służby cywilnej? (art. 26–33 SłużbaCywU)	144
Pytanie 158. Jakie są rodzaje stosunków pracy, na podstawie których mogą być zatrudnieni urzędnicy państwowi? (PracUrzPańU)	145
Pytanie 159. na czym polega odpowiedzialność dyscyplinarna urzędników państwowych i tryb jej stosowania? (PracUrzPańU)	146
Pytanie 160. Co rozumiemy przez pojęcie „korpus służby cywilnej”? (SłużbaCywU)	148
Pytanie 161. Kto może być urzędnikiem państwowym i jakie ograniczenia prawne wiążą się z uzyskaniem przez pracownika statusu urzędnika państwowego? (PracUrzPańU)	148
Pytanie 162. Jakie wyróżniamy rodzaje stosunków pracy mogące łączyć urząd gminy z jego pracownikami? (PracSamU)	149
Pytanie 163. Kiedy następuje przedawnienie roszczenia o urlop i ekwiwalent pieniężny? (art. 168, 171, 291 KP)	149

Pytanie 164. Jakie są przesłanki zatrudnienia młodocianego pracownika? (art. 190, 191, 200 ¹ KP)	150
Pytanie 165. O czym stanowią regulacje ochronne dotyczące pracowników młodocianych? (art. 191–205 KP)	151
Pytanie 166. Szczególne obowiązki członka korpusu służby cywilnej oraz ograniczenia, jakim podlega oraz konsekwencje ich nieprzestrzegania (art. 76–80 SłużbaCywU)	154
II. System ubezpieczeń społecznych	161
Pytanie 1. Kto jest uprawniony do zasiłku opiekuńczego? (art. 32–35 ZasiłkiU)	163
Pytanie 2. Kiedy i komu przysługuje zasiłek pogrzebowy? (art. 77–81 EmFUSU)	164
Pytanie 3. Co rozumiemy przez pojęcie „renta rodzinna”? (art. 65–74 EmFUSU)	165
Pytanie 4. na czym polega częściowa i całkowita niezdolność do pracy? (art. 12 i 13 EmFUSU)	168
Pytanie 5. Jaki wypadek kwalifikuje się jako wypadek przy pracy? (art. 3 WypadkiU)	169
Pytanie 6. Jakie są zasady przyznawania renty z tytułu niezdolności do pracy? (art. 57–64 oraz art. 100 EmFUSU)	170
Pytanie 7. Co rozumiemy przez pojęcie „zasiłek wyrównawczy”? (art. 23–25 ZasiłkiU)	171
Pytanie 8. Kiedy ulegają przedawnieniu roszczenia o wypłatę zasiłku chorobowego, wyrównawczego, macierzyńskiego, opiekuńczego? (art. 67 ZasiłkiU)	172
Pytanie 9. Co rozumiemy przez pojęcia „wypadek w drodze do pracy” oraz „wypadek w drodze z pracy”? (art. 57b EmFUSU)	172
Pytanie 10. Kiedy emerytury i renty mogą ulec zawieszeniu? (art. 103–104 EmFUSU)	173
Pytanie 11. Kiedy przyznawane są świadczenia rehabilitacyjne? (art. 18–21 ZasiłkiU)	174
Pytanie 12. Co to jest zasiłek chorobowy? (art. 4–17 ZasiłkiU)	174
Pytanie 13. Jakie są rodzaje ubezpieczeń unormowanych w SysUbSpołU? (art. 1 SysUbSpołU)	177
Pytanie 14. Jakim ubezpieczeniom społecznym podlega osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą? (art. 8 ust. 6, 11 SysUbSpołU)	177
Pytanie 15. na czym polega zawarcie umowy z OFE? (art. 39–39a SysUbSpołU)	179
Pytanie 16. Czy dopuszczalne jest zawarcie ugody przed sądem ubezpieczeń społecznych? (art. 477 ¹² KPC)	180
Pytanie 17. Czym charakteryzuje się renta z tytułu niezdolności do pracy? (art. 19, 19a, 62 EmFUSU)	180
Pytanie 18. Co to jest kapitał początkowy? (art. 173–178 EmFUSU)	180
Pytanie 19. Jakie podmioty uprawnione są do emerytury pomostowej i jakie są warunki jej przysługiwania? (art. 4–13, 15–17 EmPomostU)	181
Pytanie 20. Jaki jest zakres, uprawnienia i obowiązki inspektorów kontroli ZUS podczas kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych? (art. 86–92 SysUbSpołU)	182
Pytanie 21. Jaki jest sposób rozstrzygnięcia zbiegu tytułów ubezpieczenia w postaci umowy zlecenia i prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie SysUbSpołU? (art. 9 SysUbSpołU)	184
Pytanie 22. Kiedy następuje zbieg tytułu ubezpieczenia w postaci umowy o pracę i jednoczesnego pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy? (art. 9 SysUbSpołU)	184

Pytanie 23. Jaka jest właściwość rzeczowa sądów rejonowych oraz sądów okręgowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych? (art. 477 ⁸ KPC)	185
Pytanie 24. Jakie są okresy składkowe na gruncie EmFUSU? (art. 6 EmFUSU)	185
Pytanie 25. Jakie świadczenia przysługują w świetle ZasiłkiU? (art. 2, 6, 8 ZasiłkiU)	189
Pytanie 26. Jak wygląda procedura kontroli prawidłowości orzeczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby? (art. 59 ZasiłkiU)	189
Pytanie 27. Jakie warunki musi spełnić uprawniony do renty rodzinnej, aby nabyć prawo do dodatku pielęgnacyjnego albo dodatku dla sierot zupełnych? (art. 13, 75–76 EmFUSU)	191
Pytanie 28. Komu przysługuje zasiłek macierzyński? (art. 29, 29a ZasiłkiU)	191
Pytanie 29. Co rozumiemy przez pojęcie nienależnie pobranych świadczeń na podstawie SysUbSpołU? (art. 84 SysUbSpołU)	192
Pytanie 30. Kiedy przysługuje pracownikowi jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy i jakie są możliwości jego podwyższenia? (art. 11–15 WypadkiU)	194
Pytanie 31. Czy istnieje możliwość zakwestionowania decyzji organu rentowego odmawiającej wnioskodawcy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne? (art. 83 ust. 4 SysUbSpołU)	195
Pytanie 32. Jakie są przesłanki nabycia prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego? (art. 8 WypadkiU)	196
Pytanie 33. Jaki jest tryb odwoławczy od decyzji oddziału ZUS odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy? (art. 398 ² , 477 ⁸ , 477 ⁹ , 477 ¹⁰ KPC)	196
Pytanie 34. Kiedy pracownik nabywa prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy? (art. 57–64 oraz 100 EmFUSU)	198
Pytanie 35. Jakie są przesłanki zawieszenia i zmniejszenia świadczenia emerytalnego? (art. 103–104 EmFUSU)	199
Pytanie 36. Czym charakteryzuje się ubezpieczenie społeczne rolników? (art. 1–35 UbRoIU)	200
Pytanie 37. Jaka jest procedura ubiegania się o emeryturę? (art. 24–46, 115–116, 118, 129 EmFUSU)	201
Pytanie 38. Czym charakteryzuje się wykonywanie przez pracownika pracy na podstawie umowy o dzieło na rzecz pracodawcy? (art. 8 SysUbSpołU)	202
Pytanie 39. Jakie uprawnienie ma pracownica będąca w ciąży (zdolna do pracy) do świadczenia z ubezpieczenia chorobowego na wypadek rozwiązania z nią stosunku pracy na czas nieokreślony z powodu likwidacji pracodawcy? (art. 30–31 ZasiłkiU)	203
Pytanie 40. Jak wygląda struktura podziału składki na ubezpieczenie społeczne na przykładzie stosunku pracy? (art. 15, 16, 17 oraz 22 SysUbSpołU)	203
Pytanie 41. Jak przedstawia się kwestia ubezpieczeń społecznych osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu SysUbSpołU? (art. 6, 11, 12, 18, 18a, 19, 20 oraz 22 SysUbSpołU)	204
Pytanie 42. Kiedy następuje obowiązkowe ubezpieczenie społeczne w odniesieniu do zleceniobiorcy związanego umową o pracę z podmiotem niebędącym zleceniodawcą? (art. 9 SysUbSpołU)	205
Pytanie 43. Kiedy następuje obowiązkowe ubezpieczenie społeczne w odniesieniu do osoby prowadzącej kilka rodzajów pozarolniczej działalności gospodarczej? (art. 9, 11 i 12 SysUbSpołU)	205

Pytanie 44. Jaki ma wpływ zbieg umowy o dzieło z własnym pracodawcą oraz umowy o dzieło ze zleceniodawcą na obowiązek ubezpieczenia społecznego? (art. 6, 9, 11 oraz 12 SysUbSpołU)	206
Pytanie 45. Jaka będzie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą? (art. 18 i 18a SysUbSpołU)	207
Pytanie 46. W jaki sposób oblicza się składki na ubezpieczenie zdrowotne? (art. 79–95 ŚwiadczeniaU)	207
Pytanie 47. Jakie występują przesłanki umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne? (art. 28 oraz art. 84 ust. 8 SysUbSpołU)	208
Pytanie 48. Jaki będzie zakres ubezpieczenia społecznego osoby pozostającej w kilku stosunkach pracy? (art. 9 i 18 SysUbSpołU)	209
Pytanie 49. Jakie są ulgi w zakresie obowiązku zapłaty należności z tytułu składek? (art. 29 SysUbSpołU)	209
Pytanie 50. Jakie są wymogi prawidłowego zgłoszenia ubezpieczonego do ZUS przez płatnika? (art. 36 oraz 43 SysUbSpołU)	209
Pytanie 51. Jakie są zasady korygowania dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych do ZUS osoby podlegającej obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu? (art. 36 i 41 SysUbSpołU)	210
Pytanie 52. Jakie są terminy opłacania składek z ubezpieczenia społecznego i składania dokumentów rozliczeniowych? (art. 47 SysUbSpołU)	211
Pytanie 53. Co obejmuje kontrola wykonywania zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych? (art. 86–92 SysUbSpołU)	212
Pytanie 54. Jakie podmioty uczestniczą w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych? (art. 476 oraz 477 ¹¹ KPC)	215
Pytanie 55. Kiedy stosuje się środek zaskarżenia w postaci wniosku do Prezesa ZUS o ponowne rozpatrzenie sprawy? (art. 83 ust. 4 SysUbSpołU)	216
Pytanie 56. Kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu przed sądem powszechnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych? (art. 87 oraz art. 465 § 1 KPC)	216
Pytanie 57. Jakie są zasady obliczania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego? (art. 36–47 ZasiłkiU)	217
Pytanie 58. W jaki sposób ZUS dochodzi zwrotu nienależnie pobranych świadczeń? (art. 84 SysUbSpołU)	219
Pytanie 59. Jaki jest katalog podmiotów podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu? (art. 66 i 68 ŚwiadczeniaU)	220
Pytanie 60. Kiedy nabywamy prawa do zasiłku chorobowego? (art. 4–7 ZasiłkiU)	222
Pytanie 61. Jakie są rodzaje świadczeń rodzinnych i w jakim przypadku prawo do nich przysługuje cudzoziemcom? (art. 1–2 ŚwiadczeniaRodzU)	223
Pytanie 62. Jakie podmioty uprawnione są do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego? (art. 6 oraz 13 WypadkiU oraz art. 12 SysUbSpołU)	224
Pytanie 63. Jakie świadczenia z ubezpieczenia społecznego przysługują ubezpieczonemu w razie choroby? (art. 6 oraz 13 WypadkiU)	225
Pytanie 64. Jakie świadczenia przysługują z ubezpieczenia wypadkowego? (art. 6 WypadkiU)	226
Pytanie 65. Kiedy nagle zdarzenie jest przesłanką wypadku przy pracy? (art. 3 ust. 1 WypadkiU)	227

Pytanie 66. Jakie są przesłanki nabycia przez rozwiedzioną wdowę prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu? (art. 70 ust. 3 EmFUSU)	228
Pytanie 67. Jakie warunki musi spełnić pełnoletnie dziecko, aby nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłej matce? (art. 65–68 EmFUSU)	228
Pytanie 68. Jakie są przesłanki przyznania dziecku, które zostało uznane za całkowicie niezdolne do pracy i niezdolne do samodzielnej egzystencji, prawa do renty rodzinnej po matce? (art. 65 oraz 68 EmFUSU)	229
Pytanie 69. Kiedy organ rentowy nie może żądać zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych? (art. 84 SysUbSpołU)	229
Pytanie 70. Co rozumieamy przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych? (art. 476 § 2 KPC; art. 83 SysUbSpołU)	230
Pytanie 71. Kiedy wnosi się odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania prawa do emerytury? (art. 477 ⁹ i 477 ¹⁰ KPC)	231
Pytanie 72. Czy pracownik mający ustalone prawo do renty, który podjął zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu? (art. 9 SysUbSpołU)	232
Pytanie 73. Jaki jest zakres podmiotowy ubezpieczenia społecznego rolników: wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego? (art. 2, 5, 6 i 7 UbRoLU)	233
Pytanie 74. Co to są należności z tytułu składek? Jaki jest termin przedawnienia tych należności? (art. 24 SysUbSpołU)	234
Pytanie 75. na czym polegają konsekwencje niewywiązania się w terminie z obowiązku opłacenia składek? (art. 23–24 SysUbSpołU)	235
Pytanie 76. Jaką odpowiedzialność karną ponosi płatnik składek? (art. 98 SysUbSpołU; art. 218 § 1a oraz art. 219 KK)	236
Pytanie 77. na czym polega zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne? (art. 16–17 ŚwiadczeniaRodzU)	237
Pytanie 78. Czym jest zasiłek rodzinny? (art. 4–8 ŚwiadczeniaRodzU)	239